

ماموستا مهسعوود محمهد له دیمانیهکی تاییهت به (گولان العربی) دا

دیموکراسی چه کیکی نهرستو کراسی و شارستانیه کورد توانای ناز هه لگرتنی نیپیه.

ماموستا مهسعوود محمهد، خاوهن بییری به ناویانگی کورد، یه کیتیکه لهو نووسهره دهگمه ناندهی پتر له چاره که سدهیه که له بواری فکریدا بۆ پاراستنی ره سه نایه تی مرۆفی کورد کار دهکات. یه کیتیکه لهو نووسهرانهی کهوا هه میشه به ناشکرا بیرورای خۆی ده برپوه و به رهنگاری لاسایی کردنهوه له بواری تایدیولۆژیایا بووه تدهوه. لهم دیمانیه دا، به ختیرایی گفتوگۆی له سهر کۆمه لیک لهو بیرورایانه کردوه کهوا له وه و به ره له سهری نووسیوه. بۆ گۆفاری (گولان العربی) ئەم دیمانیه ناماده کراو لیره دا پوختهی بۆ خوینهرانی کورد بلاو ده که یه نهوه.

دیپانه: سهرو قادر

ددهست ده که وهی ج جای شیوعیهت به خۆی و به تایدیولۆژیای نه ختیشی چینه ناو نه دکان!!

نه گهر چینه ناو ده راسته کان (طیقات وسطی) مان هه بی دهبی شارستانیه تمان هه بی - ته کتیک - زانست... هتد نهوه هه سووی شارستانیه ته جووتیاری به سه ته زمان و کرتکاری نیمه هزاران ساله به گاجووت زهوی ده کیتلی هتیشه فیری نیمزای خۆی نه بووه. لای نیمه پرۆلیتاریا هه ره په یه دانه بووه، نه گهر دامان نا پرۆلیتاریا خوینده وارده با باسی پرۆلیتاریای به ریشانیا بکه به خوینده وارده، به لام کرتکاری کارخانه یه که چون ده توانی ماموستای زانکو بی، چون ده توانی بیسته وه زیر، چون ده توانی بیسته سه ره که کۆمار و هتد...

لای من مرۆ هه مووی وه کو یه که کهس له کهس ره یزدارتر نیبه ته نیا به که ده وهی خۆی نه بی، داهینانی نه ده بی شه ره فی توانای تیکه شتی نه وانه ریزی خۆی دیار ده کهن. من ده لیم شیوعیهت بۆ کورد ناب، کوردیکه له هه موو میژووی خۆی (صراف) یککی نه بووه بانکی نه بووه دوو هزارو پینج سه ده ساله له میژوو دابراوه له ده وهی میژوو ده زی، نهو کورده چون ده توانی بیته بهو شیوعیهی که دهبی بورژوازیهت و سۆشیالیستی جن هتیشتی و بی به شیوعی!! نه مه خه یالتیکه هه تا ده چوو که له سۆقیه تیش خه یال بوو.

من زۆر جار کوتومه هه چوار که ره ته کهی کوردهستان حه فی چوار حکومتی کوردی هه به، که چی شیوعی پی ناخۆشه بلتی کوردم، من خۆم دیومه شیوعی توتنی دزراوی له جگهر ده کردو ده یگوت (واوو) لهو که سه به کهم که ده ل کورده تومیه به و شانازی بهو قسه به ده کرد. من ده شییکم به که مجار قهت ناب (مستحیل) ه، دووه نهو رتیکه بهی شیوعیهتی جبهانی گرتیه به رتیکه به کی کویره،

گولان: ماموستا جه نایب زۆر له نووسینهکانی خۆت بۆ نهوه ترخان کردوه نهو تیزرانه لیک به ده یهوه که له کۆمه لی کوردهواری و له ناو بزووتنه وهی سیاسی کوردهواری کوردهی هه ن، هاوکات به بو تیره وه مونا قه شهت کردوون و به رهنگاری نه م تیزرانه ش بووتیهوه که بیت و ابوه به کۆمه لکه ی کوردهواری نامۆن، بۆیه زۆریه کتیه کانت بۆ مونا قه شهی تایدیولۆژیای شیوعیهت له کوردهستان ترخان کردوه له دوایه ش بیرورای تاییه تی خۆت له سهر جۆری دموکراتیهت له کوردهستان ده برپوه، نه وهی گرینگه نه وهی که هه نوکه له قوتا غتیکداین که تایدیولۆژیای شیوعی له سهر ناستی دنیاو ناوخیشدا نه بوو به نه زمونیکی سه ره که وتوو، له م قوتا غه دا جه نایب چون ده رووانیه نه م کۆتاییه؟ نه مه له لایه که له لایه کی دیکه وه مه به سستی جه نایب بۆ مونا قه شهی تایدیولۆژیای شیوعی پتر بۆ پیکه شتانی تایدیولۆژیای ناوخۆی کۆمه لی کوردهواری بووه یان وه که هه ندی کهس ده لیتن له به ره نهو به روا ته ده شیوعیه تدا بووی؟

مهسعوود محمهد: راستیه کهی من له ده وهی کوردها به تیه وه روو به رووی شیوعیهت بوومه وه، به لام خۆ کورده شتیک نیبه له مرۆ قایه تی و میژوو و بزووتنه وهی دنیا جیا بی! من مونا قه شهی شیوعیهت م کردوه، نهو شیوعیه تهی که به کوشتن و برین به کسان دیروست ده کا، نهو شیوعیه تهی وا دادنه که دهبی کرتکار و جووتیاری پرۆلیتاریا بی به حکومت، جار دی دهبی بزانی که کۆمه لکه ی کوردی هه چ به مه یه کی شیوعیهت یان سۆشیالیستی یا بورژوازی تیدانییه و خاوه نی هه چ شتیک له ر به تانه نیبه تا سیستمیکی له سهر هه لبت نه نیا نهو سیستمه نه بی که وه که نه مامیتیک ده رووتیرو و دهبی ناو بدری و پارترگاری لیک بکری و خزمهت بکری نه وده ش له کوردهستان زۆر به زه حمهت

مسعود محمەد: من کوری مه‌لای گهوردم، به‌لام قەت وەک ئەو نێم مه‌لامستەفا زیندوو نابیتەوه، من دەزانم له کوردستان سه‌رۆکی وەک ئەو نه‌بووه، به‌لام له زه‌مانی ئەویش لینی هه‌لگه‌رانەوه، ئیبراهیم ئەحمەد له سالی ١٩٦٤ دەستی کرد به‌برا کوژی جارتیک دووجاری دیکه‌ش شه‌ری له‌گه‌ڵ مه‌لا مسته‌فا کردو زبانی زۆری به‌ره‌وتی پیشکەوتن دا مه‌لا مسته‌فا ئیسته‌ش بێته‌وه رووبه‌رووی کیشه‌ی زۆر ده‌بێته‌وه.

گولان: سه‌باره‌ت به‌ مه‌سه‌له‌ی ئازادی که‌ نزیکه‌ له‌ دیوکراسی ئەو کۆمه‌له‌ خسه‌له‌ته‌ی که‌ ئیسته‌ جه‌نابت مه‌ناقشه‌ت کرد پیت وایه‌ چەند به‌ر بۆ ئازادی تاکه‌ که‌س له‌ کۆمه‌لگه‌ی ئیسه‌دا هه‌یه‌، تا بتوانی به‌شێوه‌یه‌کی ریک و پیک به‌شاری له‌و بیناکردنه‌وه‌ فیکری و ئیداریه‌ بکات که‌ جه‌نابت با‌ست کرد؟

مسعود محمەد: له‌ نکه‌رکه‌ زۆر داله‌نگاوه‌، خه‌لک ده‌یه‌وێ له‌ بیروباوه‌ڕی ئازاد بێ له‌ کرده‌وه‌ ئازاد بێ، ئەواتا که‌ زۆری ده‌سه‌لاته‌و خۆشت ده‌زانی تا ئیسته‌ به‌رگری له‌ خۆی نه‌کردوه‌.

رەنگه‌ ئەوه‌ی ده‌چیته‌ ناو حزبتیک له‌رتی حزبه‌که‌ی ته‌قه‌ته‌قتیک بکا، ئەوه‌ لایه‌نی ئەو که‌سه‌ی که‌سه‌وه‌ له‌ ئازادی و درده‌گری، به‌لام لایه‌نی که‌ ئازادییه‌که‌ی لێ که‌م ده‌بێته‌وه‌ شه‌رت له‌گه‌ڵ ده‌کا، چونکه‌ له‌ ده‌سه‌لاتی که‌م ده‌بێته‌وه‌، به‌مه‌ش شه‌ر له‌گه‌ڵ دیوکراسیه‌ت ده‌کا.

گولان: مه‌به‌ست لایه‌نی ده‌سه‌لاتداره‌؟
مسعود محمەد: ده‌سه‌لاتدارو به‌س.

ئەگەر سه‌یری رۆشنییران بکه‌ی زۆریان رۆشنت بۆ ده‌ره‌وه‌ی ولات، ئەوه‌ی ماوه‌ته‌وه‌ هه‌ندتیکیان له‌گه‌ڵ ده‌سه‌لاتداران بۆخۆی ناتوانی دژی خۆی بێ، به‌شیتیکیش له‌مالی خۆی دانیشتوه‌.

گولان: سه‌باره‌ت به‌ لایه‌نی دواکه‌وتوویی له‌ کۆمه‌لگه‌ی کوردی ئەو هۆکارانه‌ی که‌ کاریگه‌رن به‌سه‌ریه‌وه‌ هه‌ندتیکیان ناوخۆیین و هه‌ندتیکیان ده‌ره‌کی و ئیقلیمی به‌رای تۆ کام لایه‌نیان زاله‌ ناوخۆیه‌که‌ یان ده‌ره‌کیه‌که‌؟

مسعود محمەد: هه‌ردووکیان ناویته‌ ده‌بن دواکه‌وتنه‌که‌ی تۆ ه‌ی ئەوه‌یه‌ قەت ده‌وله‌تت نه‌بووه‌ ئەوه‌ی له‌سه‌رشت حوکم ده‌کا هه‌ر به‌ دواکه‌وتوت داده‌نێ واته‌ هه‌ردوولا ناویته‌ ده‌بن ئەوه‌ی ده‌یه‌وێ بێ به‌ حکوومه‌ت به‌راسته‌ی به‌ په‌رۆش بێ بۆی و، خه‌لک بێ راگه‌یه‌نی.

گولان: من له‌ نێوان ره‌شینی یان واقیعی نییە جه‌نابت به‌رامبه‌ر به‌هه‌ندێ مه‌سه‌له‌ تێ ناگه‌م؟

مسعود محمەد: ئەوه‌ی من ده‌بێتم ره‌شینی نییه‌ واقیعیکی راسته‌قینه‌یه‌و به‌دیله‌ی نییه‌.

گولان: له‌واقیعه‌دا هیچ ئاسته‌نگیک له‌ کیشه‌ی کورد هه‌یه‌ بێ به‌دیله‌ بێ؟

مسعود محمەد: نووسینه‌کانم بخوێنه‌وه‌ بزانه‌ ره‌خه‌ له‌چی ددگرن! با خه‌لک به‌قسه‌م بکه‌ن ئیسته‌ ده‌بێ هه‌ر ئەوشتانه‌ دووباره‌ بکه‌سه‌وه‌ (٣٦) ساله‌ تێده‌کوژم ئەو تیکۆشانه‌ی خۆم ده‌سه‌لاتم به‌سه‌ردا ده‌شکێ.

من شتیک ماوه‌ باسی بکه‌م ئەویش ئەوه‌یه‌که‌ دژی شیوعیه‌ت نێم من زۆر هاریکاری شیوعیه‌کانیشم کردوه‌ بۆشیا گریاوم له‌ زیندانی‌ش دهرم هه‌تاوان شیوعیم به‌ تۆتۆمۆیلی و دزاردت گه‌یاندوه‌ته‌ شۆتی مه‌به‌ست ■

بگه‌ڕێ، ئەگه‌ر خۆیه‌خۆیی واز له‌ دوژمنداری یه‌کتر بێنین. یه‌ک حزبی یان دوو گه‌ڕینگ حکوومه‌تتیکێ عه‌دل هه‌بێ. به‌لام هه‌تا ئەو دوو حزبه‌ به‌رامبه‌ر یه‌کتری چه‌کدار بن ئەو ئەو حکوومه‌ته‌ خۆناگه‌ڕێ و رۆژتیک دێ تیک ده‌چی. بۆیه‌ ده‌بێ یه‌کێن خۆ دنیسا چه‌ند ده‌قیقه‌یه‌ک نییه‌ هه‌تته‌ زۆری به‌به‌ره‌وه‌ماوه‌. کیشه‌ی کورد پیتوستی به‌ دیراسه‌ته‌ نک چاوپێدا خشاندن. من دژی شیوعیه‌ت بووم که‌ گوتویه‌تی ئەوه‌ی بلێ کوردم سه‌ری ده‌بێم، من دژی شیوعیه‌ت بووم که‌راوه‌ پیشمه‌رگه‌ی کردوه‌، من دژی شیوعیه‌ت بووم که‌ ده‌لی ئەوه‌ی بلێ کورد نه‌توه‌یه‌ سه‌ری هه‌لده‌قه‌نم، به‌لام به‌راستی من زۆر بۆ شیوعیه‌ت به‌په‌رۆش بووم که‌ زبانتیک زۆریان له‌ خۆیان و له‌ کوردا. به‌راوه‌ بکه‌ن چاره‌های جار له‌ داخی ئەو زبانه‌ی به‌ هه‌ردوولا که‌وتوه‌ گریاوم. هه‌زاران کوژران و به‌خه‌ی کوردیان گرت و نه‌یانپیتشت بیزۆی ئەوی له‌کیس کوردیان برد له‌کیس خۆشیا برد.

گولان: ئەگه‌ر باس له‌به‌ره‌که‌ی دیکه‌ بکه‌ین که‌به‌ره‌ی دژ به‌ شیوعیه‌ته‌ ئه‌ویش سه‌رمایه‌داری کورده‌ تۆ ده‌ینی پاشکوه‌وتوویی له‌سه‌ره‌تای سه‌رمایه‌داری کوردی که‌ بۆرۆزی کورده‌، چۆن ده‌بێنی؟ له‌وه‌دا زۆر به‌لامه‌وه‌ گه‌ڕینگه‌ به‌راوردتیک پیتش راپه‌ڕین و دواي راپه‌ڕین بکړی. ئیسه‌ له‌ کورده‌ستاندا لانی که‌م هه‌ندێ بنه‌مامان بۆه‌چی ما، به‌لام هه‌مووی تالان کراو ئاودیوکرا ئەمه‌ دور له‌ خسه‌له‌تی بۆرۆزی نیشتمانی یا ده‌وله‌مه‌ندی نیشتمانه‌په‌روه‌ره‌ که‌ ده‌یه‌وێ ولاتی خۆی ده‌وله‌مه‌ندی جه‌نابت ئەوه‌یان چۆن هه‌لده‌سنگیتنی؟

مسعود محمەد: من له‌به‌رمبه‌ر ئەم وه‌زعه‌ قسه‌م کردوه‌ چەند سه‌یرم بێ دێ که‌سێک خۆی خانوه‌که‌ی خۆی هه‌له‌وه‌شینی و که‌ل و په‌له‌که‌ی بفرۆشێ.

گولان: وەک پیتخه‌؟

مسعود محمەد: به‌لێ بپخمه‌ وەک ده‌لێن ملیارو شتتیک تێ چوه‌ به‌چەند ملیۆتتیک فرۆشتیان ئەوه‌ ئیفلاسی شارستانیه‌ ئیفلاستیک دیکه‌ی سیاسی ئیسه‌پاته‌.

من ده‌لێم ئەو دۆخه‌ی سیاسیه‌ی ئیسته‌ کورد زۆر ئالۆزه‌، فرده‌ ده‌ره‌یه‌ جگه‌ له‌ دواکه‌وتوویه‌که‌شی که‌ دوو هه‌زار و پیتج سه‌د ساله‌، ئەو هه‌ناسه‌ی ئەفکاره‌ ناسۆیه‌ی ئەوروپاش دێ و تیکه‌ل به‌ دواکه‌وتوویی شارستانیه‌ت ده‌بێ سه‌یره‌!

ئەگه‌ر من بکه‌ن به‌ سه‌رۆکی یه‌کێ له‌و حزبانه‌ له‌و ئالۆزیه‌دا که‌ هه‌ردوولا چه‌کیان به‌ ده‌سته‌وه‌یه‌ من ره‌نگه‌ له‌ ماوه‌ی یه‌ک مانگ یان بکوژتم یان ده‌بێ وازیانم. وه‌زعه‌که‌ ئەوه‌نده‌ ئالۆزه‌ من زۆرجار به‌زه‌بیم پێیاندا دیته‌وه‌.

گولان: بارزانی نهر له‌ شه‌سته‌کاندا کوتایی به‌م لیکداپه‌رانه‌ هه‌تاو بزوتنه‌وه‌ی سیاسی کورده‌ستانی یه‌کخست و کردی به‌یه‌ک ده‌نگ و یه‌ک (را) ئیسته‌ش له‌ کورده‌ستاندا دواي بیست سال خه‌لک هه‌ست به‌و بۆشاییه‌ ده‌کات که‌ بارزانی نهرم جیتی هه‌تته‌وه‌.

ئیه‌ ئیسه‌ ئیسه‌ چەند پیتوستمان به‌م بۆزاندنه‌وه‌ی که‌له‌پوری بارزانی نهرم هه‌یه‌ بۆ ئەم یه‌کسونه‌ی جه‌نابت باسی ده‌که‌ی تا ئەو بۆشاییه‌ فیکریه‌ی هه‌یه‌ پێ بکړته‌وه‌ یان ته‌واوبن؟

مسعود محمەد: پرسیاره‌که‌ خۆشه‌، به‌لام واقیعی نییه‌، چونکه‌ مه‌لا مسته‌فا ناویته‌وه‌!

گولان: مه‌به‌ستم که‌له‌پوری مه‌لا مسته‌فایه‌؟